

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Bezpečnostní list zpracovaný podle vyhlášky č. 231/2004 Sb., kterou se stanoví podrobný obsah bezpečnostního listu k nebezpečné chemické látce a chemickému přípravku

Datum vydání: 14.06. 2006

Datum revize: 10.03. 2006

Název výrobku:

STRONG MARKER

1. Identifikace látky nebo přípravku, výrobce, dovozce, prvního distributora nebo distributora

1.1 **Obchodní název:** **STRONG MARKER**

1.2 **Použití:** Značkovácí barva pro profesionální použití v aerosolovém balení, lesnický značkovač.

1.3 **Výrobce:**

SOPPEC

ZI 16440 NERSAC FRANCE

Telefon: 0545909312

Fax: 0545905867

Identifikace dovozce, prvního distributora nebo distributora:

SILVACO, a.s.

IČ:

45808481

Sídlo:

109 04 Praha 10

Na Křečku 365

Tel: 272 083 100

Fax: 272 866 687

1.4 **Nouzové telefonní číslo:**

Toxikologické informační středisko

Praha 2, Na Bojišti 1, tel: **224 919 293**

2. Informace o složení

Nebezpečné látky (složky přítomné v takové koncentraci, že propůjčují přípravku stejné toxikologické vlastnosti jako by měly v čistém 100%-ním stavu):

Chemický název	Index	Číslo ES	CAS	Symbole Věty R, S	Obsah v % hmotnosti
Etylacetát	607-022-00-5	205-500-4	141-78-6	Xi, R36 F; R11, R66, R67	2,5 ≤ x % < 10
2-Metoxy-1-metyletylacetát	607-196-00-7	203-603-9	108-65-6	Xi; R 10, R36	2,5 ≤ x % < 10

Složky s mezními hodnotami pracovní expozice:

Chemický název	Index	Číslo ES	CAS	Symbole Věty R, S	Obsah v % hmotnosti
Propan	601-003-00-5	200-827-9	74-98-6	F+, R 12	10 ≤ x % < 25
Butan	601-004-00-0	203-448-7	106-97-8	F+, R 12	10 ≤ x % < 25

Ostatní složky:

Chemický název	Index	Číslo ES	CAS	Symbole Věty R, S	Obsah v % hmotnosti
Benzinová frakce (ropná), hydrogenovaná těžká; Nízkovroucí hydrogenovaný benzín	64742-48-9	265-150-3	64742-48-9	X _n , R 65	0,0 ≤ x % < 2,5
Benzinová frakce (ropná), hydrogenovaná lehká; Nízkovroucí hydrogenovaný benzín	64742-49-0	265-151-9	649-328-00-1	X _n , R 65 R10, R66, R67	2,5 ≤ x % < 10
Benzinová frakce (ropná), hydrogenovaná těžká	649-327-00-6	265-150-3	64742-48-9	X _n R 10-65-66-67	10 ≤ x % < 25

3. Informace o možném nebezpečí

Opakovaná expozice může způsobit suchost nebo popraskání kůže

Páry mohou způsobit ospalost nebo závratě

Přesné znění R vět nebezpečných pro zdraví a pro životní prostředí

R 12 Extrémně hořlavý

R 66 Opakovaná expozice může způsobit suchost nebo popraskání kůže

R 67 Výpary mohou způsobit ospalost nebo závratě

Další údaje:

Nádoby jsou pod tlakem

4. První pomoc

V případě pochybností nebo pokud symptomy setrvávají, konzultovat s lékařem.

V žádném případě nic nepodávat osobě v bezvědomí do úst.

Při nadýchání

Při nadýchání většího množství odvést postiženou osobu na čerstvý vzduch a udržovat ji v teple a v klidu.

Při styku s kůží

Špinavý a přípravkem znečištěný oděv svléknout. Pokožku důkladně umýt vodou a mýdlem nebo omýt vhodným čistícím prostředkem.

Nepoužívat žádná organická rozpouštědla nebo ředidla.

Při zasažení očí

Oko vyplachovat důkladně minimálně 15 minut měkkou, čistou vodou.

Konzultovat s lékařem, obzvláště zarudne-li oko, dostaví-li se bolesti nebo začne-li se zhoršovat zrak.

Při požití

Při požití malého množství (ne více než jedno polknutí) ústa vypláchnout vodou a konzultovat s lékařem.

Při polknutí nebo nehodě přivolat lékaře k posouzení nutnosti lékařské péče a k potřebě následného ošetření v nemocnici. Lékaři předložit etiketu přípravku.

5. Opatření pro hasební zásah

Hasící prášek, kysličník uhličitý (CO₂) a ostatní hasící plyny jsou vhodné pro požáry malého rozsahu.

5.1 Vhodná hasiva

Kysličník uhličitý (CO₂), hasící prášek, pěna a ostatní hasící plyny.

V případě požáru použít specifické hasební prostředky. Nikdy nepoužívat vodu.

5.2 Nevhodná hasiva

Obaly ohrožené ohněm preventivně ochlazovat, aby se zabránilo roztržení nádob pod tlakem. Kontaminovanou hasební vodu skladovat odděleně. Nenechat uniknout do kanalizace nebo do vodních toků.

Při plnění, vyprazdňování nebo při manipulaci nepoužívat stlačený vzduch.

5.3 Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče

Hasiči by měli používat nezávislý dýchací přístroj.

6. Opatření v případě náhodného úniku

6.1 Preventivní opatření pro ochranu osob

Obsahuje organická rozpouštědla. Odstraňte všechny možné zdroje požáru. Zajistit odvětrávání. Zabránit vdechování par.

Viz bezpečnostní opatření uvedená v odstavcích 7 a 8.

6.2 Preventivní opatření pro ochranu životního prostředí

Vytekly nebo rozsypaný materiál zachytit nehořlavým absorpčním materiálem, např.: písek, zemina, univerzální sorbent, křemelina a uložit do sudů pro následnou likvidaci odpadu.

Zabránit úniku do kanalizace nebo vodních toků.

Na uložení zachyceného odpadu použít sudy, aby se zachycený materiál mohl odvést k likvidaci podle zákona o odpadech (odstavec 13).

Znečistí-li produkt vodní toky, řeky nebo kanalizaci, informovat příslušné úřady předepsaným způsobem.

6.3 Doporučené metody čištění

Čistit zejména pracími prášky (detergenty), nepoužívat žádná organická rozpouštědla.

7. Pokyny pro manipulaci a skladování

Předpisy pro podmínky skladování platí také pro pracoviště, kde se s přípravkem manipuluje.

7.1 Zacházení

S tímto přípravkem manipulovat v dobře odvětrávaných prostorách.

Páry jsou těžší než vzduch. Mohou se rozprostít po podlaze a se vzduchem vytvořit výbušnou směs.

Zabraňte tvorbě hořlavých nebo výbušných koncentrací ve vzduchu. Zabraňte překročení limitních koncentrací výbušnosti par.

Nestříkat do otevřeného ohně nebo proti žhavému předmětu.

7.2 Pokyny pro ochranu před požárem nebo výbuchem

S produktem manipulovat jen v místnostech bez otevřeného plamene nebo jiných zdrojů požáru a používat nářadí a elektrická zařízení pro práci do výbušného prostředí.

Uchovávejte obaly těsně uzavřené, pokud se s přípravkem nepracuje. Odstranit zdroje zapálení, jisker nebo otevřeného plamene.

Nepoužívat nářadí, která mohou jiskřit. Nekouřit.

Zabránit vstupu nepovolaným osobám.

7.3 Pokyny pro bezpečné zacházení

Osobní ochranné oblečení viz odstavec č. 8.

Dodržujte opatření, která jsou uvedena na etiketě.

Poškozené obaly pečlivě uzavřít a skladovat rovně postavené.

Zabránit vdechování par.

7.4 Nepřípustné vybavení a způsob práce

Nekouřit, nejíst a nepít v prostorách, ve kterých je přípravek používán.

Nikdy neotvírat obaly pod tlakem.

Ani po vypotřebování obal neotvírat násilím nebo spalovat.

7.5 Skladování

Obaly skladovat uzavřené na suchém a dobře provětrávaném místě.

Odstranit zdroje zapálení – nekouřit.

Obal je pod tlakem. Chránit před slunečním zářením a teplotou nad 50°C.

Uchovávejte mimo dosah dětí

Podlaha skladu musí být nepropustná a musí vytvářet zachytnou jímku, tak aby se při náhodném úniku nedostala kapalina mimo.

Přípravek musí být skladován v dobře větraných prostorách.

8. Kontrola expozice a ochrana osob

Použijte odpovídající osobní ochranné prostředky.

8.1 Technická opatření

Zajistit dostatečné větrání, pokud možno odsáváním na pracovišti, a přiměřený odtah vzduchu.

Pokud odvětrávání nestačí, aby se koncentrace par rozpouštědel udržovala pod expoziční limitní hodnotou, musí se používat vhodný dýchací přístroj.

Příпустné expoziční limity

Látka	CAS	PEL (ppm)	Krátkodobý expoziční limit
Etylacetát	141-78-6	400	Neuvádí se
2-Metoxy-1-metyletylacetát	108-97-8	1000	Neuvádí se
Butan	106-97-8	2500	Neuvádí se
Propan	74-98-6	1000	Neuvádí se

8.2 Osobní ochranné pomůcky

Ochrana dýchacích orgánů

Pokud je odvětrávání nedostatečné a pokud koncentrace aerosolu/par ve vzduchu přesahuje PEL, musí se používat vhodný dýchací přístroj.

Ochrana rukou

Ochranné krémy mohou být používány pro ochranu exponovaných oblastí pokožky, neměly by být ale používány až po kontaktu pokožky s produktem.

Aby se zabránilo kontaktu přípravku s pokožkou, používejte vhodné ochranné rukavice z neoprénové nebo z nitrilové gumy.

Ochrana obličeje a očí

Použít ochranné brýle proti možnému zasažení tekutinou.

Ochrana těla

Další informace viz odstavec 11 bezpečnostního listu (Údaje k toxikologii).

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

Vzhled přípravku:

Plyn – aerosol

Barva přípravku:

Viz víčko trysky

Zápach:

Neuvádí se

Hodnota pH:

Neuvádí se

Bod varu:

Neuvádí se

Bod vzplanutí:

< 0°C

Bod tání:	Neuvádí se
Teplota samovznícení:	Neuvádí se
Destilační teplota:	≤ 35 °C
Tenze par:	Neuvádí se
Hustota:	< 1
Rozpusťnost ve vodě:	Neuvádí se
Rozdělovací koeficient:	Neuvádí se
Viskozita:	Neuvádí se
Hustota par:	Neuvádí se
Rychlost odpařování:	Neuvádí se

10. Stabilita a reaktivita

Pokud je přípravek vystaven vysokým teplotám, mohou se uvolnit nebezpečné rozkladné produkty jako např. kysličník uhelnatý a kysličník uhličitý, kouřové plyny, kysličníky dusíku.

Provoz přístrojů/pracovních prostředků, které produkují plameny nebo jiskry nebo mají horký kovový povrch (např. hořák, elektrické oblouky, kamna atd.), nejsou na pracovištích přípustné.

Podmínky, kterým je třeba zamezit

Neuvádí se.

Materiály, které nelze použít

Neuvádí se.

Nebezpečné produkty rozkladu

Neuvádí se.

11. Toxikologické informace

Nejsou známy žádné dostupné informace ohledně samotného přípravku.

Vystavení se koncentrací výparů rozpouštědel, které jsou v přípravku obsažené, nad PEL může mít zdraví škodlivé účinky je jako např.:

Podráždění sliznice a dýchacích cest, škodlivé účinky na ledviny, na játra a na centrální nervový systém.

Symptomy se vyznačují bolestmi hlavy, necitlivostí, závratěmi, únavou, bolestmi svalů a v extrémních případech ztrátou vědomí.

Dlouhodobý nebo opakovaný kontakt s přípravkem může vést k odmaštění pokožky a může způsobit nealergický zánět – dermatitis v místech kontaktu s pokožkou.

Při zasažení očí způsobuje podráždění a vratná poškození.

Senzibilita, karcinogenita, mutagenita, toxicita:

Neuvádí se.

12. Ekologické informace

Nejsou známy žádné dostupné informace k tomuto přípravku.

Toxicita na vodní organismy

Nenechat uniknout do kanalizace nebo vodních toků.

Mobilita:

Neuvádí se.

Persistence a rozložitelnost:

Neuvádí se.

Bioakumulační potenciál:

Neuvádí se.

13. Pokyny pro likvidaci

Zabránit úniku do kanalizace nebo vodních toků.

Odpady

Proveďte recyklaci nebo zlikvidujte podle platného zákona o odpadech, případně se obraťte na příslušnou provozovnu, která odpadový materiál recykluje nebo likviduje.

Neznečistěte půdu nebo spodní vody, odpadovým materiálem neznečistete životní prostředí.

Znečištěné obaly

Likvidovat jen obaly, které jsou zcela vyprázdněny. Etikety na obalech neodstraňovat.

Katalogové číslo odpadu podle Katalogu odpadů:

16 05 04 Plyny v tlakových nádobách (včetně halonů) obsahující nebezpečné látky

14. Informace pro přepravu

Produkt musí být přepravován v souladu s ustanovením ADR pro pozemní přepravu, pro vlakovou přepravu RID, pro námořní přepravu IMDG a pro leteckou přepravu ICAO/IATA.

Pozemní přeprava (ADR / RID):

Označení nákladu Obaly na aerosoly pod tlakem

Třída /klasifikační kód 2/5F

Číslo UN 1950

Poznámka

Doprava jako „LQ2 - omezené množství“ podle kapitoly 3,4 ADR

Námořní přeprava IMDG

Označení nákladu AEROSOL

Třída 2/SF 63

Číslo UN 1950

Letecká přeprava (ICAO / IATA):

Označení nákladu AEROSOL, FLAMMABLE

Třída 2.1

Číslo UN 1950

15. Informace o právních předpisech

Pokyny pro označení:

Tento produkt je označen ve smyslu zákona č. 356/2003 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů.

Označení

F+

Extremně hořlavý

R-věty

12 Extremně hořlavý

66 Častý kontakt může způsobit ztvrdnutí nebo popraskání kůže

67 Páry mohou způsobit ospalost a omámenost

S-věty

- 2 Uchovávejte mimo dosah dětí.
- 16 Uchovávejte mimo dosah zdroje zapálení – Zákaz kouření.
- 23 Nevdechujte aerosoly.
- 24 Zamezte styku s kůží
- 51 Používejte pouze v dobře větraných prostorách.

Obal je pod tlakem.

Chraňte před přímým slunečním světlem, nevystavujte teplotám přesahujícím 50° C.

Obal neprorázejte a nespalujte ani po vyprázdnění.

Uchovávejte mimo dosah zdrojů vznícení – Nestříkat do otevřeného ohně nebo proti žhavému předmětu

Používejte pouze v dobře větraném prostoru.

Výrobek chraňte a používejte mimo jakýkoliv iniciační zdroj hoření, jiskření a mimo elektrický přístroj v chodu.

Používejte pouze pro účely, pro které je výrobek určen.

16. Další informace

Vzhledem k tomu, že o pracovních podmínkách uživatele nejsou žádné informace, spočívají informace v předkládaném bezpečnostním listě na stavu znalostí a na stavu mezinárodních a národních zákonů.

Bez předchozího doplnění písemných pokynů pro manipulaci smí být produkt používán jen pro účely uvedené v odstavci 1.

Uživatel je zodpovědný za to, že jsou učiněna všechna opatření pro dodržení zákonných požadavků. Údaje popisují výlučně bezpečnostní požadavky přípravku.

Plná znění R vět uvedených v odstavci č. 2:

- R 10 Hořlavý
- R 11 Vysoce hořlavý
- R 12 Extrémně hořlavý
- R 36 Dráždí oči
- R 65 Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic
- R 66 Opakovaná expozice může způsobit suchost nebo popraskání kůže
- R 67 Výpary mohou způsobit ospalost nebo závratě